

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ซึ่งจะได้กล่าวถึง
ขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - 1.1 ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
ปีการศึกษา 2544 จำนวน 10,329 คน
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
ปีการศึกษา 2544 จำนวน 843 คน
- ประชากรครู และผู้บริหารสถานศึกษา ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

สปอ. หรือ สปก.	ครู				ผู้บริหารสถานศึกษา				รวมทั้ง สิ้น
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	
เมืองบุรีรัมย์	657	569	108	1332	26	55	14	95	1427
กระสัง	300	355	60	715	17	40	11	68	783
คูเมือง	121	264	88	471	7	29	13	49	520
นางรอง	343	265	95	703	16	28	14	58	761
บ้านกรวด	190	283	42	515	10	30	7	47	562
ประโคนชัย	532	313	83	928	28	33	16	77	1005
พุทไธสง	180	120	15	315	8	13	2	23	338
ละหานทราย	281	126	44	451	14	14	6	34	485
ลำปลายมาศ	381	357	116	854	18	39	17	74	928
สตึก	443	251	70	764	23	26	11	60	824
หนองกี่	315	83	44	452	16	11	8	35	487
ปะคำ	227	34	18	279	11	4	3	18	297
นาโพธิ์	119	89	35	243	6	8	6	20	263
หนองหงส์	182	133	37	352	10	14	7	31	383
พลับพลาชัย	258	76	13	347	12	9	2	23	370
ห้วยราช	166	53	11	230	8	6	2	16	246
โนนสุวรรณ	106	37	5	148	4	4	1	9	157
ชำนิ	109	96	6	211	6	10	1	17	228
บ้านใหม่ไชยพจน์	57	69	56	182	4	8	9	21	203
โนนดินแดง	96	51	6	153	4	7	1	12	165

ตาราง 1 (ต่อ)

สปอ. หรือ สปก.	ครู				ผู้บริหารสถานศึกษา				รวมทั้ง สิ้น
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	
บ้านด่าน	120	70	7	197	8	7	2	17	214
เฉลิมพระเกียรติ	169	88	18	275	7	9	3	19	294
แก่งดง	57	148	7	212	4	15	1	20	232
รวม	5409	3940	980	10329	267	419	157	843	11,172

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ครู จำนวน 370 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 265 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 635 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ให้กระจายตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน และอำเภอหรือกิ่งอำเภอ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

สพอ. / สปท.	กลุ่มตัวอย่าง								รวมทั้งสิ้น	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน	
	ครู				ผู้บริหาร					จำนวน	ร้อยละ
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม			
เมือง	24	21	4	49	8	18	4	30	79	60	75.94
กระสัง	10	12	2	24	5	13	3	21	45	40	88.88
คูเมือง	4	9	3	16	2	9	4	15	31	28	90.32
นางรอง	12	9	4	25	5	9	4	18	43	29	67.44
บ้านกรวด	6	10	2	18	3	10	2	15	33	33	100.00
ประโคนชัย	20	12	3	35	9	11	5	25	60	54	90.00
พุทไธสง	6	4	1	11	3	4	1	8	19	19	100.00
ละหานทราย	10	5	2	17	4	4	2	10	27	26	96.30
ลำปลายมาศ	15	14	4	33	6	13	6	25	58	48	82.76
สตึก	16	9	3	28	7	8	4	19	47	45	95.74
หนองกี่	11	3	2	16	5	4	2	11	27	22	81.84
ปะคำ	8	1	1	10	4	1	1	6	16	14	87.50
นาโพธิ์	4	3	1	8	2	3	2	7	15	15	100.00
หนองหงส์	7	5	1	13	3	4	2	9	22	19	86.36
พลับพลาย	9	3	0	12	4	3	1	8	20	19	95.00
ห้วยราช	6	2	0	8	3	2	1	6	14	14	100.00
โนนสุวรรณ	4	1	0	5	1	1	0	2	7	6	85.71

ตาราง 2 (ต่อ)

สปอ. / สปก.	กลุ่มตัวอย่าง								รวมทั้งสิ้น	แบบสอบถามที่ได้รับกักตั้น	
	ครู				ผู้บริหาร					จำนวน	ร้อยละ
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม			
ชำนิ	4	3	0	7	2	3	0	5	12	12	100.00
บ้านใหม่ฯ	2	2	2	6	1	2	3	6	12	12	100.00
โนนดินแดง	3	2	0	5	1	2	0	3	8	8	100.00
บ้านด่าน	4	3	0	7	2	2	0	4	11	11	100.00
เฉลิมพระฯ	6	3	1	10	2	3	1	6	16	16	100.00
แคนดง	2	5	0	7	1	5	0	6	13	13	100.00
รวม	193	141	36	370	83	134	48	265	635	563	88.66

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จะมีคำตอบให้เลือกโดยกาเครื่องหมาย ลงในช่อง () คือ

1. สถานภาพตำแหน่ง ได้แก่ () ครู
() ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ขนาดโรงเรียน ได้แก่ () ขนาดใหญ่
() ขนาดกลาง
() ขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับคือ

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วย
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามนี้จะสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 13 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 13 ข้อ
4. ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับการศึกษา ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา โปรดอ่านและพิจารณาภาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ของแต่ละข้อความให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดตามสภาพความเป็นจริง เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ด้านการบริหารงานวิชาการ					
	สถานศึกษาสามารถกำหนดวันเปิด ปิด					
	ภาคเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
00	ด้านการบริหารงบประมาณ					
	สถานศึกษาเก็บรักษาเงินได้ตามความต้องการ					

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลำดับการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร และตำราต่างๆ

2.3 กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ

2.4 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือ

2.5 นำเสนอร่างเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน คือ

2.5.1 นายสุบิน จันทะนันท์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5.2 นายสุริยาภุช บุญดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสระขาม สบอ.หนองกุง จังหวัดบุรีรัมย์

2.5.3 นายพีระพงษ์ เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู และผู้บริหารสถานศึกษา ตามขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ทั้งหมด 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย $t - test$ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือ มีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าอำนาจจำแนกสูง

ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 56 ข้อ ผ่านเกณฑ์ที่ต้องการ 48 ข้อ (ดูในภาคผนวก ก)

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านค่าอำนาจจำแนกรายข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9493 นับว่ามีค่าสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์แจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อแจกจ่ายให้โรงเรียนตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 635 ฉบับ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอด้วยตนเอง
5. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยได้ติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการในการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. คัดแยกแบบสอบถามตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้อีกในกระดาษทำจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. เกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จัดอันดับความคิดเห็น และเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาโดยใช้ t -test โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Sample) เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยกำหนดค่าสถิติที่มีระดับนัยสำคัญที่ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใน แต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' Test for All Possible Comparison) กำหนดค่าสถิติที่มีระดับนัยสำคัญที่ .05

5. เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

6. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาอัตราส่วนวิกฤต t เป็นรายข้อตามวิธีการของ t -test

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน (Independent Sample) โดยใช้ t -test เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียน เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Test for All Possible Comparison)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University